

P. Šibilskis – technikos mokslų daktaras, docentas, įnešęs didžiausią indėlį į jonizuoto vandens populiarinimą Lietuvoje. Pusę savo gyvenimo paskyręs informacijos jonizuoto vandens tematika kaupimui, sisteminiui. Išleidęs ne vieną knygą, kurios išverstos į aštuonias kalbas. Iki šiol aktyviai skaito paskaitas, rengia naujus paskaitų ciklus rašant mokymo bei metodines priemones universitete. Prisidėjęs ir inicijavęs rengiant mokslo populiarius straipsnius žurnaluose, laikraščiuose, televizijoje ir kt. Parašyta 250 mokslinių-metodinių darbų, apie 900 straipsnių periodinėje spaudoje.

Ištarauka iš 2004 metų knygos „Vanduo-sveikatos šaltinis“

TRUMPA AKTYVUOTO VANDENS IŠRADIMO IR PLITIMO ISTORIJA

Pradžia 1972 metais Vidurinėje Azijoje, tiksliau – Taškente, moksliniame Gamtinių Dujų tyrimo institute. Instituto mokslininkų kolektyvui, kuriam vadovavo chemijos mokslų daktaras profesorius S.Aliochinas, buvo duota užduotis surasti naujos sudėties emulsiją, kurią pila į apspaudimo vamzdžius, atliekant gręžinius naftos ir dujų žvalgybos tikslais. Emulsija atlieka tepalo, tirpiklio ir ploviklio vaidmenį, ji tradiciškai brangi, deficitinė, o jos poreikiai gana dideli, todėl ir kilo naujos sudėties emulsijos paieškos būtinybė.. Jos kokybė turėjo būti ne blogesnė, o kaina mažesnė. Atliekant įvairius tyrimus, palaiptai buvo prieita prie vandens elektrolizės idėjos panaudojimo. Tais metais cheminėje laboratorijoje, kuriai vadovavo talentingas inžinierius V.Bachiras ir prasidėjo intensyvūs bandymai bei tyrimai.

Chemikai gerai žino, kad jeigu plastmasinį ar stiklinį indą pripildysime vandeniu, įdėsime į jį du elektrodus, prie vieno prijungę teigiamą, o prie kito – neigiamą nuolatinės elektros srovės šaltinio polių, tai inde prasidės vandens elektrolizės reakcija. Jos metu prie teigiamojo elektrodo – anodo vanduo darosi rūgštis, o prie neigiamojo – katodo – šarminis. Tačiau reakcijos metu vanduo visą laiką maišosi ir atskirti rūgštinį ar šarminį vandenį praktiškai neįmanoma...

O jeigu pabandyti įstatyti tarp tų elektrodų pertvarą iš tokios medžiagos, kuri praleistų jonus, bet neduotų susimaišyti vandeniui, kas tada gautusi? Tokią pertvarą (membraną), pagamintą iš brezento ir įtvirtino. Greitai buvo pastebėta, kad vykstant elektrolizės reakcijai, vanduo skirtingose indo pusėse įgauna skirtingas savybes: anodo pusėje vanduo tampa rūgščiu ir, kaip buvo nustatyta vėliau, pasikrauna teigiamais elektros krūviais, o katodo pusėje – šarminiu ir pasikrauna neigiamais krūviais. Tokiu būdu pagamintą, t.y. jau aktyvuotą vandenį tyrinėtojai išpylė į atskirus indus ir pamatė, kad šarminiame vandenyje gana greitai iškrenta nuosėdos, vanduo nusiskaidrina ir jis tampa labai minkštu. Be to, vanduo savo naujas savybes išsaugo pakankamai ilgai ir tai tinka praktiniam panaudojimui.

Bandymai tęsėsi toliau. Kai šarminiame vandenyje ištirpdė molį, pastebėjo, kad jis ilgai nenusėda ant dugno, o laikosi pakibęs vandenyje. Bet juk tai jau ieškoma emulsija! Ir tikrai, tolimesni bandymai patvirtino, kad ši, nauja emulsija atitinka visus reikalavimus ir ją sėkmingai pradėjo naudoti gręžiniuose.

Emulsijos reikėjo daug, todėl inžinieriai V.Bachiras ir J.Zadorožnas sukonstravo didelį, galingą pramoninį aparatą-aktyvatorių šarminiam (tuo pačiu ir rūgštiniam) vandeniui gaminti. Tam tikslui buvo panaudota 40 V įtampa ir apie 1000 A dydžio nuolatinė srovė. Tuo metu žvalgybos darbai vyko Turkmenistane, todėl ten ir nugabeno įrenginį.

Pagamintas šarminio vandens atsargas laikė didelėje 10 m³ statinėje. Darbininkai tuo vandeniui prausėsi, naudojo jį skutimuisi, kai kurie net išigudrindavo jame išsimaudyti, kadangi vasaros metu temperatūra net pavėsyje siekdavo 42° C. Netrukus visi pastebėjo, kad nuo to vandens greitai užgijo visi įpjovimai, įdūrimai, sumušimai, praėjo nudegimų nuo saulės pasekmės, o kai kuriems darbininkams išnyko net įsisenėjusi egzema... Taip, atsitiktinai, buvo pastebėta dar viena šarminio vandens savybė – gydomoji. Netrukus buvo pastebėtas ir rūgštinio vandens baktericidinis poveikis.

Tuo laiku panašūs išradimai būdavo nedelsiant užslaptinami. Taip atsitiko ir su aktyvuotu vandeniui. Tyrimai tęsėsi, tačiau apie tai žinojo tik ribotas bendradarbių skaičius. Ir tik 1981 metais ta uždanga buvo pakelta ir populiarus žurnalo “Izobretatel i racionalizator” Nr.2 puslapiuose pasirodė sensacingas straipsnis “Neožidannaja voda” (“Nelauktas vanduo”). Per tą uždara laikotarpį nuo 1973 iki 1981 metų išradėjų kolektyvas gavo daugiau kaip 200 autorinių išradimų liudijimų elektrocheminės aktyvacijos srityje. Taigi, jie veltui laiko neleido. Tada įsitvirtino ir oficialus terminas “elektrocheminė aktyvacija”.

Minėtas žurnalo straipsnis labai sudomino visuomenę, kilo net tam tikra sumaištis, kadangi tūkstančiai entuziastų – mėgėjų įsijungė į diskusiją, pradėjo konstruoti įvairiausius vandens aktyvatorius, dar gerai nežinodami daugelio subtilių momentų, todėl darė ir nemažai klaidų, tuo

pačiu diskredituodami pačią vandens aktyvavimo idėją. Spauldoje buvo paskelbti šimtai straipsnių, tačiau konkrečių patarimų, kaip pasigaminti aparatą namų sąlygomis buvo labai mažai. Ir beveik nieko nebuvo rašoma apie aktyvuoto vandens praktinį panaudojimą.

Tais pačiais metais minėto žurnalo Nr.9 pasirodė Medicinos mokslų akademijos akademiko Vachidovo straipsnis, kuriame jis aprašė Taškento centrinės ligoninės chirurgo Kasymovo bandymus. Kasymovas prieš operacijas sterilizavo instrumentus rūgštiniu vandeniu, o pooperacines žaizdas gydė šarminiu vandeniu. Rezultatai buvo teigiami, daug žadantys: sterilizacijos kokybė buvo gera, o pooperacinės žaizdos visiems ligoniams užgijo trečdaliu laiko greičiau, nei gydant tradiciniais vaistais! Akademikas pranašavo didelį aktyvuoto vandens panaudojimą medicinoje, ypač chirurgijoje srityje.

Tačiau grįžkime į Dujų institutą... Instituto mokslininkai, sužinoję apie tokias įdomias aktyvuoto vandens savybes, nutarė išbandyti jo poveikį augalams. Tam tikslui buvo parinktos trys vienodos lysvelės medvilnės, augusios instituto teritorijoje ir pradėtos laistyti tokiu būdu: pirmoji, kontrolinė buvo laistoma paprastu vandeniu, antroji – šarminiu, o trečioji – rūgštiniu vandeniu. Greitai buvo pastebėta, kad antroje lysvelėje medvilnė pradėjo augti greičiau, o trečioje netrukus nuvyto, sugulė. Tada nuvytusią medvilnę taip pat pradėjo laistyti šarminiu vandeniu. Ir ką jūs manote? Medvilnė pamažu atsigavo, išsitiesė, pradėjo sparčiai augti ir galų gale net pralenkė antrosios lysvelės medvilnę. Rudenį šioje lysvelėje buvo ir geriausias derlius. Kontrolinė lysvelė užėmė trečiąją vietą.

Greitas žaizdų gijimas, eksperimentas su medvilne, Kasymovo praktika ir pan. priminė pasakų apie gyvąjį ir negyvąjį vandenį motyvus, todėl žmonės gana greitai šarminį vandenį pradėjo vadinti gyvuoju, o rūgštinį – negyvuoju vandeniu. Taip jį tebevadina ir dabar, kadangi taip visiems lengviau ir paprasčiau įsiminti. Oficialioje mokslinėje literatūroje, aktyvatorių naudojimo instrukcijose šarminį vandenį dažniausiai vadina **katolitu** (nuo žodžio katodas), rečiau - stimulatoriumi, preparatu K, o rūgštinį – **anolitu** (nuo žodžio anodas), rečiau – baktericidu, preparatu A, tačiau pavadinimai esmės nekeičia. Reikia tik įsiminti, kad kai sakome “aktyvuotas vanduo”, tai turime omenyje dviejų rūšių vandenį: anolitą ir katolitą, arba rūgštinį ir šarminį; arba baktericidą ir stimulatorių; pagaliau negyvąjį ir gyvąjį vandenį.

Eksperimentai tęsėsi toliau. Klinikos laboratorijose bandomasias žiurkes pradėjo gydyti gyvuoju vandeniu. Jos gijo greičiau, pastebimai sustiprėjo, labai sumažėjo jų kritimas. Negyvuoju vandeniu bandė dezinfekuoti drabužius, tvarsliaavą, indus, instrumentus, tarą – rezultatai buvo labai geri. Pabandė atskiesti gyvuoju vandeniu sutirštėjusius emulsinius dažus – jie ilgai nenusėdo ant dugno, o betonas, paruoštas su gyvuoju vandeniu pasirodė net 30% stipresnis ir labiau atsparus drėgmei. (ši išvada 1994 metais buvo dar kartą patvirtinta VGTU, kur dr. Lasio

vadovaujamas disertantas iš Iževsko G.Jakovlevas sėkmingai šia “vandenine” tema apgynė disertaciją).

Sakoma, kad paslaptis lieka paslaptimi, kol ją žino tik vienas žmogus. Vandens aktyvavimo idėja, nepaisant jos slaptumo, gana greitai prasiskverbė į Japoniją. Ten operatyviai buvo atlikti reikalingi tyrimai, skirtos reikiamos lėšos ir firma Jonica Co Ltd, investavusi keletą šimtų milijonų dolerių į gamybos paruošimą, apie 1984 metus pradėjo serijinę buitinių vandens aktyvatorių gamybą, kuri tęsiasi ir dabar. Gaminama apie 10 modifikacijų aktyvatorių po keliasdešimt tūkstančių per metus.

Tuo pačiu metu S.Aliochinas Taškente vis dar tebekovojo su biurokratiniais barjeriais, bandydamas įteisinti aktyvuoto vandens panaudojimą medicinoje. Ta kova jam brangiai kainavo: jis pernešė net du infarktus, kurių pasekmes sėkmingai gydė...aktyvuotu vandeniu visų jį gydžiusių daktarų nuostabai...Tikrai sunku tapti pranašu savame kaime...

Dabar Aliochinas – akademikas, gamybinio-mokslinio susivienijimo “Espero” generalinis direktorius. “Espero” – tai dalis išradėjų, sukūrusių atskirą, savarankišką firmą, kuri tęsia aktyvuoto vandens tyrimus, turi savo medicininį tyrimų centrą, plečia šio vandens praktinio panaudojimo sferą, be to, gamina įvairius vandens aktyvatorius, pradedant nuo nedidelių, kelioninių ir buitinių, baigiant stacionariniais pramoniniais aparatais, kurie aktyvuoja didelius kiekius pratekančio arba stovinčio vandens. Firma turi ir savo filialus kai kuriuose Rusijos miestuose. Didesnį dėmesį jie skiria aktyvuoto vandens panaudojimui gydymo tikslams, o pats Aliochinas tiria prostatos adenomos ir prostatito gydymą šiuo vandeniu. Iš šios firmos ir gautos papildytos, patikslintos aktyvuoto vandens naudojimo rekomendacijos gydymo tikslams.

Kitas tiesioginis išradėjas V.Bachiras dabar taip pat mokslų daktaras, akademikas. Jis dirba Maskvoje, kartu su savo kolega J.Zadorožnu, taip pat akademiku. V.Bachiras – Rusijos Sveikatos apsaugos ministerijos Medicinos technikos mokslinių tyrimų ir bandymų instituto Elektrocheminės medicinos technikos skyriaus vedėjas. Be to, jis aktyviai dirba tai pačiai ministerijai priklausančiame moksliniame-gamybiniame susivienijime “Ekranas”, kuris taip pat užsiima aktyvuotų tirpalų tyrimais, projektuoja ir serijiniu būdu gamina įvairiausių vandens ir vandens tirpalų aktyvatorius. Bachiras daro daug pranešimų, rašo straipsnius, išleido keletą fundamentalių knygų, skirtų elektrocheminės aktyvacijos klausimams. 1987 metais autorinių liudijimų kiekis jau siekė 300! Buvo gauta nemažai ir užsienio šalių (JAV, Vokietijos, Japonijos, Kanados, Olandijos ir kt.) patentų.

Dar 1986 m. V.Bachiro ir J.Zadorožno Taškente sukurtas aktyvatorius ĖLCHA – 003 per valandą gali aktyvuoti 1000 litrų pratekančio vandens. Kiek vėliau, jau Maskvoje buvo sukurti aktyvatoriai STEL baktericidui gaminti ir IZUMRUD – vandens valymui.

V.Bachirui dirbant “Ekране” nuo 1987 iki 1997 metų autorių kolektyvas padarė dar 100 išradimų, kurie atskleidė iš principo naujas aktyvuotų vandens tirpalų panaudojimo galimybes ir pačios elektrocheminės aktyvacijos perspektyvas. O 2000-jų metų išvakarėse jau buvo daugiau kaip 600 išradimų “ant vandens”! Nedaugelis mokslininkų gali pasigirti tokiais pasiekimais. Juk išradimas, patentas – tai ne racionalizatorinis pasiūlymas... Jau nekalbu apie tai, kad per tą laiką buvo paruošta ir sėkmingai apginta per 100 disertacijų.

Dabartiniu metu visi “Ekran” gaminami aktyvatoriai bazuojasi ant standartinių PEM tipo modulių. Pradžioje buvo gaminami PEM-1, paskui PEM-2, dabar gaminami naujausi PEM-3 tipo moduliai (PEM reiškia pratekantis elektrolitinis modulis). 1987 metai tokių modulių (o iš jų renkami atitinkamo našumo aktyvatoriai) buvo gaminama apie 5-8 tūkstančius per mėnesį. Tokia didelė jų paklausa. Juos gamina ne tik Maskvoje, bet ir Sankt-Peterburge, Jekaterinburge, Iževske, Alma-Atoje, Taškente ir JAV veikiančiame Rusijos moksliniame centre /18/. Dar projektuojami, gaminami ir bandomi naujos kartos aktyvatoriai bei įrenginiai, skirti įvairiems specifiniams tikslams. Pavyzdžiui, “Echatron”, skirtas pramonės ir žemės ūkio reikalams, “Žemčug” – vandens nukenksminimui ir valymui, “Renoks”, “Renoksfiltr” – skirti dializatorių valymui ir plovimui nefrologijoje, “Akvasteril” – vandens sterilizavimui ir tolimesniam chirurginių instrumentų sterilizavimui ir t.t.

Literatūrinių šaltinių, skirtų elektrocheminei aktyvacijai skaičius tik mano turimais duomenimis jau viršija 200. Yra kur “pasiganyti” žingeidžiai akiai... Gaila tik, kad nei tų šaltinių, nei jų vertimų praktiškai nėra Lietuvoje, išskyrus mano minėtas knygeles, todėl skaitytojams teks tenkintis šia knyga, kurioje per 19 metų po kruopelytę surinkti ir apibendrinti, autoriaus manymu, patys įdomiausi faktai ir lengviau suprantama praktiškesnė medžiaga. Tokios knygos, kurioje būtų surinkta tiek daug aktyvuoto vandens naudojimo rekomendacijų ir metodikų – apie 150 – autoriui taip pat neteko sutikti. Tarp populiariausių elektrocheminės aktyvacijos specialistų galima paminėti šiuos: S.Aliochinas, V.Bachiras, J.Zadorožnas, V.Priluckis, V.Latyševs, U.Mamadžanovas, N.Marijampolskis, A.Liakunovičius, L.Spektoras, B.Piskunovas, A.Špatsas, L.Grosmanas ir kt.

Ir vis tiktai didžiausi nuopelnai aktyvuoto vandens panaudojimo gydymo tikslams populiarinime priklauso Stavropolio miesto gyventojui nusipelniusiam išradėjui ir racionalizatoriui Dmitrijui Krotovui. Jo jau nebėra tarp mūsų, tačiau jis tikrai vertas to, kad apie jį būtų parašyta keletas žodžių. Jis 1981 metais buvo jau senyvo amžiaus, kaip ir daugelis senų žmonių, turėjo prostatos adenomą, kiek vėliau dar susirgo inkstų uždegimu ir buvo paguldytas į Stavropolio miesto Medicinos instituto ligoninės urologijos skyrių, kur prasigydė apie mėnesį. Po to jam buvo pasiūlyta prostatos operacija, bet Krotovas jos daryti nesutiko ir buvo išrašytas iš

ligoninės. Namuose per tris dienas jis baigė konstruoti pradėtą vandens aktyvatorių, pradėjo gaminti aktyvuotą vandenį ir jį bandyti. Pirmiausia jis užgydė jau pusę metų neužgyjančią žaizdą ant sūnaus rankos. Žaizda užgijo per 2 ar 3 dienas! Tada jis pats pradėjo gerti po pusę stiklinės gyvojo vandens tris kartus per dieną prieš valgant. Po kelių dienų pasijuto žymiai geriau, padidėjo energija, pagerėjo apetitas, virškinimas, išnyko skausmai inkstuose, “atleido” ir radikulitas. Bet svarbiausia, kad po savaitės...dingo jo adenoma! Tai patvirtino ir labai nustebę jį tyrę gydytojai, netikėdami savo akimis. Tada Krotovas ėmė gaminti ir nešioti gyvąjį vandenį buvusiems septyniems savo palatos draugams ir po kiek laiko jie visi taip pat buvo išrašyti iš ligoninės be operacijų ir be adenomų! Rezultatai tikrai buvo stulbinantys, jau nekalbant, kaip džiaugėsi tie ligoniai, kuriems neberekėjo daryti pakankamai sudėtingų operacijų. Po to Krotovas parašė savo pirmąsias rekomendacijas, kaip gydytis aktyvuotu vandeniu. Aišku, jos buvo platinamos tik iš rankų į rankas ir po truputį plečiamos, tikslinamos, nes tuo metu apie oficialų leidinį nebuvo net kalbos. Tada, 1981 metų pavasarį, tos rekomendacijos, pateko ir į mano rankas. Nuo to laiko aš ir tebedirbu su aktyvuotu vandeniu, giliai juo tikiu, naudoju jį pats ir duodu kitiems. Tikiu, kad teisingai naudojant, jo efektyvumas siekia 88-93 % /2;33/. Žinau, kad jis nekenkia.

Dabar aktyvuotą vandenį gamina ir naudoja jau daugelis šalių: Japonija, Indija, Izraelis, Vokietija, Kanada, Amerika, Bulgarija, Austrija, Čekija, Lenkija, neseniai prisijungė Meksika, jau nekalbant apie buvusias TSRS respublikas, tokias kaip Rusija, Kazachstanas, Uzbekistanas, Ukraina, Baltarusija, kuriose šis vanduo gerai žinomas nuo pat jo išradimo. Per paskutiniuosius dešimtį metų labai aktyviai įsijungė Lietuva, Latvija, Estija. (Norisi tikėti, kad čia prisidėjo ir mano kukli veikla).

O ar įteisintas aktyvuoto vandens vartojimas oficialiai? Taip, yra nemažai įvairių sprendimų, leidimų, nutarimų, įsakymų leidžiančių naudoti šį vandenį pramonėje, žemės ūkyje, dezinfekcijos tikslams, yra dokumentų, patvirtinančių, kad jis netoksiškas ir nepavojingas ir t.t. Štai keletas tokių dokumentų:

- TSRS Farmakologijos komiteto prie Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimas Nr. 211-2524/791, kuriame pasakyta, kad aktyvuotas vanduo, pagamintas “Espero” tipo aparatais, yra visiškai netoksiškas ir nepavojingas nei išriniam, nei vidiniam vartojimui;

- Uzbekistano Vyriausiojo Valstybinio gydytojo leidimas naudoti elektra aktyvuotus tirpalus patalpų dezinfekavimui (1992 06 05);

- To paties asmens leidimas minkštinti vandenį elektrolizės būdu, išduotas 1992 07 10;

- TSRS Mokslų akademijos Maisto instituto epidemiologijos ir higienos valdybos leidimas naudoti aktyvuotus tirpalus taros dezinfekavimui maisto pramonėje (1988 09 28);

- Rusijos Sveikatos apsaugos ministerijos epidemiologijos ir higienos valdybos leidimas naudoti elektra aktyvuotas priemones žuvies apdirbimui konservų gamyklose (1991 02 02);

- Sanitarinės-epidemiologinės priežiūros komiteto prie Rusijos Federacijos prezidento leidimas naudoti prietaisus STEL plovimui, dezinfekavimui, sterilizavimui įvairiose gydymo ir profilaktikos firmose (1993) ir t.t....

Nevarginant skaitytojų, pasakysiu, kad panašių dokumentų žinoma virš 30. Tačiau šiuo metu yra tik dvi valstybės, kuriose oficialiai leista naudoti aktyvuotą vandenį gydymo tikslams: tai vandens išradėjų valstybė – Uzbekistanas ir gal toliausiai pažengusi šia kryptimi – Japonija.

Nagrinęjant Pirmojo Tarptautinio simpoziumo, skirto vandens elektrocheminei aktyvacijai pranešimų tezes /18/, nesunku pastebėti, kad didžioji dauguma pranešimų buvo skirta pramonei, žemės ūkiui, dezinfekcijos bei sterilizacijos klausimams, vandens aktyvavimo technikos vystymuisi ir kt. Grynai gydymo klausimams skirtų pranešimų buvo mažiau. Tai ir suprantama. Tai tęsis tol, kol oficialioji medicina nepasakys savo nuomonės, kol ji nepriims kardinalaus sprendimo apie aktyvuotų tirpalų panaudojimą pradžiai nors ribotam ligų kiekiui gydyti. Tačiau medicina neskuba, o retkarčiais kai kurie medikai dar ir nepagrįstai kritikuoja aktyvuotą vandenį, net nesigilindami į jo esmę, savybes, galimybes...

Antra vertus, dabar jau nebegalima kategoriškai teigti, kad medicina šiuo klausimu nieko nedaro. Jau žinome, kad “Espero” firma turi savą medicininių tyrimų centrą (daugumo gydymo rekomendacijų, pateiktų šioje knygoje, sudaryta, patikslinta to centro medikų), kad Maskvos firma “Ekranas” taip pat intensyviai užsiima mediciniais tyrimais, kad tyrimus atlieka Rusijos Medicinos pramonės ministerija savo žinybose, kad neatsilieka ir Rusijos Medicinos technikos akademija, kad į šio vandens tyrimus įsijungė nemažai Rusijos ligoninių (Maskvoje, Sank-Peterburge, Saratove, Čeliabinske, Iževske, Kazanėje ir kt.) – jos skaičiuojamos jau šimtais! Vien tik aktyvatorių STEL Rusijos ligoninėse naudojama daugiau kaip 2500 pagrindinai dezinfekcijos, plovimo, sterilizavimo tikslais.

Maskvoje jau įvyko trys Visos Rusijos mokslinės konferencijos (1992, 1993, 1994 m), skirtos aktyvuotų tirpalų gaminimo bei panaudojimo klausimams, kuriose buvo išklaudyta daugiau kaip 400 pranešimų, išleistos pranešimų tezės, pasidalinta sukaupta patirtimi. 1997 m lapkričio mėnesyje Maskvoje įvyko Pirmas Tarptautinis simpoziumas tema: “Elektrocheminė aktyvacija”, kurio metu buvo išklaudyti net 145 didesni ir mažesni pranešimai, taip pat išleistos jų tezės. Tai jau labai rimtas žingsnis, skatinantis aktyvuotų tirpalų tolimesnę plitimą pasaulyje. 1999 m. spalio pabaigoje Maskvoje įvyko Antrasis Tarptautinis simpoziumas (tema ta pati: “Elektrocheminė aktyvacija medicinoje, žemės ūkyje, pramonėje”), kuriame buvo padarytas 131 pranešimas, išleiti du tomai pranešimų tezių (viso 420 psl.). Antrame simpoziume medicinai ir

biologijai buvo skirtas jau didesnis dėmesis (33 pranešimai), pasidalinta nauja patirtimi, atliktų tyrimų rezultatais, aktyviau dalyvavo medicinos įstaigų atstovai. Maskvoje leidžiamas rimtas mokslinis žurnalas “Aktyvuotas vanduo”, skirtas specialistams. Jame fundamentaliai nagrinėjami teoriniai ir praktiniai elektrocheminės aktyvacijos aspektai. Kaip matome, daroma nemažai.

Na, o kas daroma Lietuvoje? Pirmiausia krinta į akis tradicinis medikų nepasitikėjimas nauju preparatu, kurį nugalėti tikrai nelengva. Prideda dar ir kolegų medikų reakcijos, pasmerkimo baimė. Juk kur kas paprasčiau rekomenduoti įvairius, seniai žinomus ir naujausius (tuo pačiu ir brangiausius) cheminius preparatus ir nerizikuoti. Gerk, žmogau “chemiją” ir nuodykis į sveikatą! Pasitaiko ir tokių medikų, kurie net neįsigilinę į aktyvuoto vandens teoriją ir praktiką, bando ją kritikuoti per televiziją, radiją, spaudoje, vietoj to, kad patys susidomėtų, išbandytų ir įsitikintų ar tai blefas, ar naudingas dalykas. Įsivaizduokite, kokią naudą turėtų žmonės, jeigu medikai aktyviai įsijungtų į šį procesą, patikslintų turimus ir sukurtų naujus aktyvuoto vandens naudojimo rekomendacijas! Ir vis tiktai Lietuvos medikai palaipsniui keičia savo požiūrį į aktyvuotą vandenį (man teko keletą kartų skaityti apie tai paskaitas įvairiose medicininėse įstaigose ir pajusti klausytojų draugiškumą ir susidomėjimą, atsakyti į profesionalius suinteresuotus klausimus), retkarčiais pasirodo spaudoje ir teigiami gydytojų straipsniai, nemažai gydytojų turi įsigiję vandens aktyvatorius ir patys naudojami šiuo vandeniu... Labai norėtusi, kad šis procesas vyktų sparčiau, tada Lietuvos žmonės turėtų efektyvių ir beveik nieko nekainuojančių vaistų...

Galų gale, 1996 metais Panevėžyje atsirado entuziastai, kurie įsigilinę į aktyvuoto vandens savybes ir išbandę jo poveikį, išvelgė jo naudojimo perspektyvas, patikėjo juo ir nusprendė suprojektuoti pirmąjį lietuvišką vandens aktyvatorių, įsteigti įmonę ir pradėta juos gaminti serijiniu būdu. Taip atsirado firma “Burbuliukas”, kuri praėjusi visus “kančių kelius” dabar serijiniu būdu gamina buitinius vandens jonizatorius PTV (šios raidės – tai projektuotojų vardų pirmosios raidės: Petras, Telesforas ir Vytautas), skirtus šeimoms. Daržininkams, sodininkams, fermeriams gaminami pagal užsakymus didesnės talpos aktyvatoriai A-1. Pradėti gaminti jonizatoriai skirti sidabringo vandens gamybai. Visi aparatai turi keletos valstybių sertifikatų, visiems suteikiama 24 mėnesių garantija.

“Burbuliukas” užsiima ir minėtų pramoninių aktyvatorių STEL ir IZUMRUD platinimu Baltijos šalyse. Kaip jau minėjau, Lietuvos ligoninėse naudojamos kelios dešimtys STEL prietaisų, gaminančių pigų, ekologiškai švarų ir efektyvų dezinfektantą – neutralų anolitą ANK. Palyginus su tradiciniais cheminiais dezinfektantais, jo kaina apie 50-70 kartų pigesnė, kas ypač aktualu šiais brangiais laikais. 1999 m gegužės mėnesyje firma “Burbuliukas” organizavo dvi

Respublikines konferencijas (Panevėžyje ir Vilniuje) medicinos ir veterinarijos darbuotojams, kuriose jie ir buvo supažindinti su šiais aparatais ir anolitu ANK. Konferencijose dalyvavo ir Maskvos “Ekranos” susivienijimo atstovė.

Tokiu būdu, aktyvuoto vandens istorija nesibaigia, ji tęsiasi vis spartėjančiais tempais, apimdama vis daugiau pasaulio šalių. Tuo pačiu atsiveria geros perspektyvos ir žingeidiems Lietuvos žmonėms, juk šioje srityje galima dar labai daug nuveikti, pasiekti, atrasti, galima parašyti ir apginti ne vieną disertaciją ne tik medicininėmis, bet ir žemės ūkio bei pramoninėmis temomis, sutaupyti daug lėšų, padėti žmonėms ir t.t. Reikia tik prabusti, atmesti tradicinį įtarumą, įsigilinti į elektrocheminės aktyvacijos galimybes ir imti veikti. Norisi tikėti, kad tam padės ir ši knyga, bent jau ją perskaitęs žmogus gal nebevadins aktyvuoto vandens šarlatanų sumanymu... Mokslininkai ir specialistai aktyvuotą vandenį vadina XXI amžiaus preparatu, teigia, kad jo tyrimai turi sudaryti naują, atskirą mokslinių tyrimų kryptį. Aš su tuo visiškai sutinku.